अत्रेदंबोध्यं ॥ अस्मन्मातामहस्यसुताकैकसी तज्ज्येष्ठाभगिनीपुष्पोत्कटा कनिष्ठाकुंभीनसीतिपूर्वमुक्तं ॥ सुमालिभ्रातामाल्यवानस्मन्मातुर्ज्येष्ठःपितेत्यस्माकमार्यकःसः तस्यकन्यानला तत्कन्याकुंभीनसी सुमाल्यपत्यभूतकुंभीनस्याअन्याइति साचकुंभीनसीअस्माकंमातृष्वसुःकन्याभवति ॥ अनलायाअस्मत्कनिष्ठमातृत्वात् अतएषाशूर्पणखावत् ॥ अनलाकन्याकुंभीनसीधर्मतोन्यायतःस्वसाभवति ॥२४॥ यज्ञप्रवृत्ते तेनदीक्षाबत्त्वाद्युद्धप्रवृत्तिनिवारणं ॥ यज्ञप्रमत्तइतिपाठे यज्ञेनप्रमत्ते स्वगृहकृत्यविस्मृतिमति अंतर्जलोषिते तपोर्थमितिशेषः ॥ २५ ॥ इहसंमतान्प्रसिद्धान्स्थितांश्चेत्यर्थः ॥ २६ ॥ मधोःस्वसुर्हरणंश्रुत्वाप्यस्माभिःक्षांतमेव नतुसहतः ॥ २७ ॥ कुतस्तत्राह ॥ यस्मा

मातृष्वसुरथास्माकंसाचकन्यानलोद्भवा ॥ भवत्यस्माकमेवैषाभ्रातृणांधर्मतःस्वसा ॥ २४ ॥ साहृतामधुनाराजन्राक्षसेनबलीयसा ॥ यज्ञप्रवृत्तेपुत्रेतुमयिचांतर्जलोषिते ॥ २५ ॥ कुंभकर्णोमहाराजनिद्रामनुभवत्यथ ॥ निहत्यराक्षसश्रेष्ठानमात्यानिहसंमतान् ॥ २६ ॥ धर्षयित्वाहृताराजन्गुप्ताप्यंतःपुरेतव ॥ श्रुत्वापितन्महाराजक्षांतमेवहतोनसः ॥ २७ ॥ यस्मादवश्यंदातव्याकन्याभर्त्रेहिभ्रातृभिः ॥ तदेतत्कर्मणोत्यस्यफलंपापस्यदुर्मतेः ॥ २८ ॥ अस्मिन्नेवाभिसंप्राप्तंलोकेविदितमस्तुते ॥ विभीषणवचःश्रुत्वाराक्षसेंद्रःसरावणः ॥ २९ ॥ दौरात्म्येनात्मनोद्भूतस्तप्तांभाइवसागरः ॥ ततोब्रवीद्दशग्रीवःक्रुद्धःसंरक्तलोचनः ॥ ३० ॥ कल्प्यतांमेरथःशीघ्रंशूराःसज्जीभवंतुनः ॥ भ्रातामेकुंभकर्णश्चयेचमुख्यानिशाचराः ॥ ३१ ॥ वाहनान्यधिरोहंतुनानाप्रहरणायुधाः ॥ अद्यतंसमरेहत्वामधुंरावणनिर्भयं ॥ ३२ ॥ सुरलोकंगमिष्यामियुद्धाकांक्षीसुहृद्वृतः ॥ अक्षौहिणीसहस्राणिचत्वार्यग्र्याणिरक्षसां ॥ ३३ ॥

दिति ॥ भ्रातृभिरितिगुरुपरं ॥ तदेतत् ब्राह्म्यादिन्याय्यविधिंविना बलात्कन्याहरणरूपं अस्यकर्मणः परदारहरणरूपस्यपापस्य ॥२८ ॥ अस्मिन्नेव अस्मिन्क्षणएव ॥ अभिसंप्राप्तं फलत्वेनप्राप्तं तेइदंकर्मतत्कालंतत्फलप्राप्तिश्च लोकेविदितमस्तु परदारहरणस्यझटितिफलदतेतिज्ञात्वा लोकस्ततोनिवर्त्स्यतइतिभावः ॥ २९ ॥ आत्मनाकृतेन दौरात्म्येनोद्भूतः पीडितः ॥ तप्तांभाःसागरइवजातः अतितप्तोजातइत्यर्थः ॥ ३० ॥ ३१ ॥ रावणनिर्भयं रावणान्निर्भयं ॥ ३२ ॥ अग्र्याणि मुख्यानि ॥ ३३ ॥